

# ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№



I.

Lietuvos TSR  
Centr. Biblioteka  
Mokslų Akademija

649624 / 21764

## KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 4-го Января — 1838 — Wilno. Wtorek. 4-go Stycznia.

### ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 26-го Декабря.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Эрцгерцога Александра, второго сына Его Императорскаго и Королевскаго Высочества Эрцгерцога Палатина Венгерскаго, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на три дня съ обычновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 15 числа сего Декабря.

— При бѣдственномъ случаѣ пожара въ Зимнемъ Дворцѣ, поразившемъ всѣхъ жителей столицы горестнымъ изумлениемъ, не могло обойтись безъ преувеличенныхъ извѣстій о несчастіяхъ, при томъ случившихся. Къ крайнему сожалѣнію, дѣйствительно тринадцать человѣкъ сдѣлались жертвами усерднаго исполненія своего долга, а именно: два унтеръ-Офицера и одинъ Гренадеръ Роты Дворцовыхъ Гренадеръ, одинъ рядовой 2-й роты Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго полка, четверо пожарныхъ служителей, и пять человѣкъ дворцовой пожарной команды. Сверхъ того, ранено нѣсколько человѣкъ пожарныхъ служителей, большую частью легко.

Для изслѣдованія причины пожара наряжена, по Высочайшему повелѣнію, слѣдственная комиссія, составленная изъ Генераль-Адъютантовъ Графа Бенкendorffa, Клейнмихеля и Мартинова, Генераль-Лейтенанта Захаржевскаго, 4-го класса Штапберта и Статского Советника Стасова, и рачительное занимается возложенными на нее дѣломъ.

Въ то время, когда начался пожаръ, Государь Императоръ и Государыня Императрица съ Наслѣдникомъ Престола находились въ Большомъ Театрѣ. По полученіи первого отъ томъ донесенія Государь изволилъ оставить театръ, не объявляя Государынѣ о причинѣ своего отбытія. По прибытіи во дворецъ, Его Величество принялъ всѣ необходимыя въ семъ случаѣ мѣры, и чрезъ посланного уведомилъ Императрицу о происшедшемъ, и отомъ, что всѣ дѣти уже отвезены въ Аничковскій Дворецъ, куда приглашалъ щѣхать Государыню, не желая, чтобы Она была свидѣтельницей сего ужаснаго зрѣлища. Государыня готовилась щѣхать къ Августѣшему своему Семейству, но вдругъ вспомнила что въ Зимнемъ Дворцѣ лежитъ тяжело больна Фрейлина Графиня С. Н. Голенищева-Кутузова, и опасаясь, чтобы ея въ смятіи и тревогѣ не забыли, отправилась прямо туда, приказала позвать Доктора Манта, и не прежде выѣхала изо дворца, какъ по принятіи мѣръ для безопаснаго и спокойнаго перенесенія больной изъ зданія, вполовину объягтаго пламенемъ. Исполнивъ царственныи долгъ, Императрица поспѣшила къ своимъ дѣтямъ, и въ ихъ обѣйтѣвъ нашла награду своей великодушной попечительности осудьѣ подданной, которой въ сердцѣ своеемъ не отдала отъ родныхъ.

— Для разбора вещей, вынесенныхыхъ изъ Зимняго Дворца, во время пожара, наряжена, по Высочайшему повелѣнію, комиссія, составленная изъ Гофмаршала Князя Н. В. Долгорукова и Каммергера Сенявина, подъ предсѣдательствомъ Оберъ-Шталмейстера Князя В. В. Долгорукова. Сїя комиссія, 19-го

### WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 26-go Grudnia.

CESARZ JEGO Mośc Naywyżey rozkazać racył: w okoliczności zgonu Arcy - Xięcia Alexandra, drugiego syna Jego Cesarsko-Królewskiey Wysokości Arcy - Xięcia Palatyna Węgierskiego, przywdziać u Naywyższego Dworu żałobę na trzy dni ze zwyczaynemi podziałami, zaczynając od dnia 15 teraźniejszego Grudnia.

— Przy pożarze Zimowego Pałacu, który tak smutnie przerażał mieszkańców stolicy, nie mogło się obejść bez przesadzonych wieści o nieszczęśliwych zdarzonych przypadkach. Jakież, w rzeczy samej, ku wielkiemu zmartwieniu, trzynastu ludzi padło ofiarą gorliwego wypełnienia swej powinności, a mianowicie: dwaj podoficerowie i jeden żołnierz z kompanii Grenadierów Pałacowych, 1 żołnierz z 2-ey kompanii Preobrażeńskiego pułku Gwardyi, 4 żołnierze z komendyogniowej mieskiej i 5 ludzi z takiejże pałacowej komendy. Nadto kilku ogniwowych posługaczy odniósł po większej części rany.

Dla wyjaśnienia przyczyny pożaru, mianowana została z Naywyższego rozkazu Komisja śledcza, złożona z Jenerał-Adjutantów: Hrabi Benckendorffa, Kleinmichela i Martinowa; Jenerał-Porucznika Zacharzewskiego, 4-tej klasy Stauberta i Radicy Stanu Stasowa, która czynnie zażywa się poleconym jey dzielem.

W chwili, kiedy wszczęły się pożar, NAYJAŚNIEYSZA Państwo Oboje, z NASTĘPCĄ Tronu, znaydowali się w Wielkim Teatrze. Na pierwszą wiadomość, CESARZ JEGO Mośc opuścił teatr, nie mówiąc NAYJAŚNIEYSZEY Paní o przyczynie Swego wyjścia. Po przybyciu do pałacu, NAYJAŚNIEYSZY PAN przedsięwziął wszelkie potrzebne w takim razie środki, i przez posłańca uwiadomił CESARZOWĄ JEV Mośc o wypadku, tudzież o tem, iż wszystkie dzieci już są odwiezione do Aniczkowskiego Pałacu, dokąd prosił i CESARZOWĄ JEV Mośc, iżby pojchała, nie chcąc, aby była świadkiem okropnego widoku. NAYJAŚNIEYSZA PANI już się gotowała jechać do Swego Nayjaśnieszego Potomstwa, lecz w tym przypomniała sobie, że w Zimowym Pałacu leży ciężko chorą Freylinę, Hrabiankę Goleniszczew-Kutuzow, i lękając się, iżby o niej w zamieszaniu i zgietku nie zapomniano, pojchała wprost tam, rozkazała przywołać Doktora Manta, i nie wprzód opuściła pałac, aż po wzięciu środków, dla bezpiecznego i spokoynego wyniesienia chorej z gmachu, już do połowy objętego płomieniem. Wypełniwszy ten MONARSZY obowiązek, NAYJAŚNIEYSZA PANI pośpieszyła do Swych dzieci, i w ich objęciach znalazła nagrodę wielkomyslny trosliwości o życie jednej ze Swych poddanek, której w sercu Swojem nie odziedziła od Rodziny.

— Dla rozgatunkowania rzeczy, wyniesionych z Pałacu Zimowego w czasie pożaru, wyznaczona została z Naywyższego rozkazu Komisja, złożona z Marszałka Dworu Xięcia N. B. Döthorukowa i Szambelana Sieniawina, pod prezydencją Wielkiego Koniuszego Xięcia B. B. Döthorukowa. Komisja ta, dnia 19-go ter. Grudnia,

числа сего Декабря, приступила къ составлению описей. Вещи были складываемы, во время пожара, на площади, у подъезда Его Величества, около Александровской колонны и въ экзерциргаузѣ, а потомъ переносимы, частю въ Адмиралтейство, частю въ зданіе Главнаго Штаба. Изъ общаго обзора вещей можно заключить, что почти все уцѣлѣло. Изъ обѣихъ церквей спасены монохи, ризница, вся утварь и всѣ образа. Царскія регалии и брилліанты въ цѣлости перевезены въ Кабинетъ Его Величества; также успѣли вынести оба трона и изъ обѣихъ тронныхъ залъ дюстры, канделябры и украшения, какъ лита серебра, такъ и бронзовыя, и почти всѣ портреты изъ военной галереи.

Нижніе чины войскъ Гвардейскаго Корпуса переносили всѣ вещи съ такимъ чувствомъ благоговѣнія къ собственности Царской, и съ такою осторожностью, при всей быстротѣ, что не оказывается почти на малѣйшаго въ чемъ либо поврежденія. Для вещей, коихъ хозяева не отыщутся, Высочайше повелѣно сдѣлать общий складъ въ дворцовомъ экзерциргаузѣ; по выборѣ всего извѣстнаго, туда будутъ допускаемы одни живущіе во дворцѣ, для полученія своихъ вещей.

— Всакому Русскому приятно будетъ узнать, какимъ образомъ Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ исполнилъ данное ему Его Императорскимъ Величествомъ повелѣніеѣхать на пожаръ, вспыхнувшій въ то же время въ Галерномъ Селеніи, на Васильевскомъ Островѣ.

Его Высочество, вышедъ изъ Зимняго Дворца, сѣлъ въ первыи сани, которыи нашель свободными, и поскакалъ на пожаръ. Остановивъ у казармы Лейбъ-Гвардіи Финляндскаго полка, Его Высочество приказалъ немедленно вывестъ первый баталіонъ, и оставилъ тамъ бывшаго при немъ офицера для скорѣйшаго отправленія баталіона, самъ съ тою же поспѣшностью отправился далѣе. Не дѣжая до мѣста пожара, сани, въ которыхъ Осьѣхалъ, опрокинулись. Цесаревичъ, поспѣша къ исполненію Высочайше даннаго Ему повелѣнія, остановилъ проѣзжавшихъ въ то время жандармовъ, взялъ у одного изъ нихъ лошадь, и верхомъ прискакалъ на пожаръ. Неожиданное прибытие Его Высочества оживило всѣхъ: страждущіе получили надежду; трудившіеся для потушенія огня, нижніе чины, удвоили ревность свою и старанія. Государь Наслѣдникъ былъ самъ вездѣ, и наконецъ, увидѣвъ, что разборомъ нѣсколькихъ деревянныхъ домовъ огонь лишенъ пищи, и пожаръ прекращается, возвратился къ Государю Императору съ донесеніемъ обѣ исполненіи даннаго Ему повелѣнія, и остался при Его Императорскомъ Величествѣ всю ночь.

— Высочайшиими Грамотами, 5-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Станислава 1-й степени, Шталмейстеръ Двора Его Императорскаго Величества, Князь Четвертинский, и Директоръ Департамента Внѣшней Торговли, Генераль-Майоръ Языковъ.

— Высочайшиими Грамотами, 5-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы знаки ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшенные, Попечителю Московскаго Дворцоваго Архитектурнаго Училища, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Львову, и Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Анны 1-й степени, Директоръ Общай Канцеляріи Министра Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Княжевитъ.

— Состоявшіе, при Смоленскомъ, Витебскомъ и Могилевскомъ Генераль Губернаторъ Чиновникомъ особыхъ порученій, Коллежскій Совѣтникъ Акимъ Войнакуринскій, и въ учрежденной при 1-мъ Отдѣленіи 3-го Департамента Правительствующаго Сената, метрикѣ Метрикантомъ, Надворный Совѣтникъ Михайла Трушковскаго, уволены, по прощеніямъ ихъ, вовсе отъ службы, и Всемилостивѣйше пожалованы, первый въ Статскіе, а послѣдній въ Коллежскіе Совѣтники.

— Коллежскіе Совѣтники, Губернскіе Предводители Дворянства: Могилевскаго Голынскій и Екатеринославскаго Герсановъ и Инспекторъ Гродненской Врачебной управы, Медикохирургъ Надворный Совѣтникъ Виттъ, Всемилостивѣйше пожалованы, первые два въ Статскіе, а послѣдній, въ Коллежскіе Совѣтники.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Подольскаго Гражданскаго Губернатора о податяхъ и недоимкахъ за 1-ю половину сего года, и изъ свѣдѣній, Министромъ Финансовъ доставленныхъ, что взыскано недоимокъ болѣе  $\frac{1}{2}$ , а оклада болѣе  $\frac{1}{3}$  Высочайше повелѣть изволилъ: объявить Подольскому Гражданскому Губернатору Его Величества удовольствіе за успѣшное взысканіе по-датъ. (Слѣд. В.)

приняла до спорѣдzenia opisu. Rzeczy byly skladane w czasie pożaru na placu, u zajazdu JEGO CESARSKIEJ Mości, około kolumny Alexandra i w gmachu ćwiczeń, a potem przenoszono je, częścią do Admiralicji, częścią do Pałacu Głównego Sztabu. Z ogólnego obyczrenia rzeczy można wnosić, że prawie wszystko zostało wyratowane. Z obu kaplic uratowano relikwie, apparaty, wszystkie sprzety i wszystkie obrazy. CESARSKIE regalia i brylanty zostały w całości przewiezione do Gabinetu NAWIĘSIĘZEGO PANA; zdobano także wynieść oba trony i z obu sal tronowych świeczniki, pajaki ozdoby, takie ze srebra, jak i bronzo. we i wszystkie prawie portrety z galerii rycerskiej.

Wojskowi raug niższych Korpusu Gwardyi przenosili wszystkie rzeczy z tą czcią własnościami MONARSZEY, i z taką ostrzeżeniem, obok catey szybkości, że w niczym prawie nie okazuje się najmniejszego uszkodzenia. — Narzeczy, których właściciele nie znajdują się, Naywyżey rozkazano urządzić ogólny skład w pałacowym gmachu ćwiczeń; po odebraniu wszystkich rzeczy znajomych, będą tam puszczani sami tylko ci, którzy mieszkali w Pałacu, dla wzięcia swoich rzeczy.

— Każdemu Ruskiemu przyjemnie będzie dowiedzieć się, jakim sposobem CESARZEWICZ Następcy wypełnił dany mu przez NAWIĘSIĘZEGO CESARZA JEGO Mości rozkaz jechania do pożaru, w tymże powstalego czasie, w ośadzie Galerney, na Wasiljewskim Ostrowiu.

JEGO WYSOKOŚĆ, wyszedłszy z Pałacu Zimowego, wsiadł na pierwsze spotkanie sanki, które znalazły wolne i pośpieszyły do miejsca pożaru. Zatrzymawszy się u koszar Finlandzkiego pułku Gwardyi, JEGO WYSOKOŚĆ rozkazał wyprowadzić niezwłocznie pierwszy batalion, i zostawiwszy tam byego przy nim Oficera dla przedszego wysłania batalionu, sam z tymże pośpiechem udał się dalej. Nie dojeżdżając do miejsca pożaru, sanki, w których CESARZEWICZ jechał, wywróciły się. JEGO WYSOKOŚĆ, śpiesząc ku wypełnieniu Naywyżey danego Mu rozkazu, zatrzymał przejeżdżających w tym czasie żandarmów, wziął u jednego z nich konia, i konno przybiegł na pożar. Niespodziane przybycie JEGO WYSOKOŚCI wszystkich ożywiło: cierpiący powzięli nadzieję; pracujący około gaszenia ognia, wojskowi rang niższych, podwoili swą gorliwość i usiłowania. CESARZEWICZ Następcy Sam był wszędzie, i nakoniec wiadząc, że przez rozebranie kilku domów drewnianych, ogień został przerwany, i że pożar ustaje, powrócił do CESARZA JEGO Mości z doniesieniem o spełnieniu danego sobie rozkazu, i pozostał przy JEGO CESARSKIEJ Mości przez noc całą. (P. P.)

— Przez Naywyższe Dyplomata, 5-go Grudnia, Nayfaskawiey mianowani Kawalerami Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia, Koniuszy Dworu JEGO CESARSKIEJ Mości Xięże Czetwertyński i Dyrektor Departamentu Handlu zewnętrznego, Jenerał-Major Jazykow.

— Przez Naywyższe Dyplomata, 5-go Grudnia, Nayfaskawiey udarowany znakami Orderu Sw. Anny 1-go stopnia, Cesarską Koroną ozdobionem, Kurator Moskiewskiey Pałacowej Szkoły Architektonicznej, Rzeczywisty Radzicza Stanu Lwow, i Nayfaskawiey mianowani Kawalerem Orderu Sw. Anny 1-go stopnia, Dyrektor Ogólnej Kancellaryi Ministra Skarbu, Rzeczywisty Radzicza Stanu Kniażewicz.

— Zostający przy Smoleńskim, Witelskim i Mohylewskim Jenerał-Gubernatorze Urzędukiem do szczególnych poleceń, Radzicza Kollegialnego Joachim Woynakuryński, i w urzędzonej przy 1-szym Oddziale 3-go Departamentu Rządzącego Senatu, Kancellaryi metryk Metrykantem, Radzicza Dworu Miech Truskowski, zostali uwolnieni zupełnie ze służby, na własne prośby i Nayfaskawiey mianowani, pierwszy Radzicza Stanu, a drugi Radzicza Kollegialnym.

— Radzicy Kollegialni, Gubernialni Marszałkowie Dworzaństwa: Mohylewski Hołyński i Ekaterinosławski Hersewanow, tudzież Inspektor Grodzieskiego zarządu Medycznego, Małyko Chirurg Radzica Dworu Witt, Nayfaskawiey mianowani, pierwsi dwaj Radzicami Stanu, a ostatni Radzicą Kollegialnym.

— CESARZ JEGO Mość, dostrzegłszy z naypoddanniem szego rapportu Podolskiego Gubernatora Cywilnego o podatkach i zaległościach za 1-szą połowę ter. roku, i z wiadomości, przez Ministra Skarbu podanych, że uzyskano zaległości więcej  $\frac{1}{2}$ , a podatku więcej  $\frac{1}{3}$ , Naywyżey rozkazał raczył: oświadczenie Podolskiemu Cywilnemu Gubernatorowi NAWIĘSIĘZEGO PANA zadowolenie, za skuteczne uzyskanie podatków. (G. S. P.)

— Правительствующій Сенатъ слушали предложеніе Министра Юстиціи, Господина Тайного Совѣтника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что по опредѣленію Правительствующаго Сената, обѣ испрошенніи Высочайшаго соизволенія на присвоеніе формы одежды сельскими Засѣдателями Совѣтныхъ Судовъ, избираемымъ изъ податнаго состоянія, съ входилъ о семъ съ представлениемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. Его Императорское Величество, по положенію Комитета, въ 9 день сего Ноября, означенное опредѣленіе Правительствующаго Сената Высочайше утвердить соизволилъ. Отаковомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ Г. Министръ Юстиціи предлагать Правительствующему Сенату. *При гемъ слушали справку, изъ которой видно, что Правительствующій Сенатъ выслушавъ представление Оренбургскаго Советскаго Суда о назначении формы одежды сельскимъ Засѣдателямъ Совѣтныхъ Судовъ изъ податнаго состоянія, въ Сентябрь сего 1837 года опредѣлилъ: признавъ форму одежды установленную Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Комитета Гг. Министровъ, изображенными въ указѣ Правительствующаго Сената 27 Марта сего года, для сельскихъ Засѣдателей въ Земскіе Суды изъ податнаго состоянія избираемыхъ, приличною и для Засѣдателей Совѣтныхъ Судовъ изъ того же сословія, Правительствующій Сенатъ полагаетъ: ту форму одежды распространить и на сихъ послѣднихъ.* (Опубл. Прав. Сен. Ноября 30 дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушали донесеніе Г. Министра Финансовъ, что Его Императорское Величество по положенію Комитета Гг. Министровъ, во 2 день минувшаго Ноября, Высочайше повелѣть соизволилъ постановить на будущее время слѣдующія правила: 1) Чиновнику, вступающему въ исправленіе должности, остающейся праднѣю, производить жалованье и все содержаніе сей должности присвоенное, впредь до вступленія въ отправленіе оной тогого, кто въ означенную должность опредѣленъ будетъ, и вмѣстъ съ тѣмъ прекращать содержаніе по настоящему его званію. 2) Изъ сего изъемлются тѣ исправляющіе должности Чиновники, которые по настоящему ихъ званію получаютъ большее содержаніе и которыми тогда оставляется сіе послѣднее содержаніе, не назначая уже имъ окладовъ по исправляемой ими должности. 3) Изъятія, постановленные въ 1 примѣчаніи къ 548 ст. продолженія Свода Уст. о службѣ Гражд. на счетъ исправляющихъ непраздныя должности остаются въ полной своей силѣ; но Чиновникамъ, неполучающимъ на службѣ жалованья, когда они по распоряженію Начальства вступаютъ временно въ исправленіе непраздныхъ должностей, производить содержаніе по 1 пункту сего положенія. 4) Для отвращенія однако же медленности въ сдачѣ дѣлъ, исправляющимъ временно должности не производить по онымъ содержанія дольше какъ за 8 дней по прибытии на мѣсто вновь опредѣленаго въ должность Чиновника, исключая изъ сего случаи, въ коихъ именно опредѣлены законами, на сдачу дѣлъ и особенно казенаго имущества съ получениемъ жалованья особыя сроки, или правила. 5) Чиновникамъ, опредѣляемымъ вновь въ должности, если они прибудутъ на мѣсто въ установленный 172 ст. упомянутаго Св. срокъ, производить жалованье и прочее содержаніе, присвоенное сімъ должностямъ, на точномъ основаніи 547 ст. того же Св. со дня опредѣленія въ должность; съ какого времени прекращать имъ содержаніе по прежнимъ ихъ званіямъ; если же въ установленный срокъ не прибудутъ, то удовлетворять имъ содержаніемъ по новымъ мѣстамъ со дня вступленія въ должность. 6) Излишніе расходы, которые по правиламъ сімъ потребуются противъ опредѣленыхъ каждому мѣсту на содержаніе Чиновниковъ онаго суммы, относить на счетъ общихъ по Государству отъ жалованной суммы, остатковъ. 7) Правилъ сікъ не распространять на тѣхъ, кои уже удовлетворены жалованьемъ и прочимъ содержаніемъ по прежнимъ узаконеніямъ; но тѣхъ, кои по случаямъ, еще окончательно не разсмотрѣннымъ, будутъ подлежать взысканію излишне полученного содержанія, подводить подъ дѣйствіе сего положенія. (Опубл. Прав. Сенат. Декабря 7 дня 1837 года.) (C. B.)

— Французскій Посоль при здѣшнемъ Дворѣ, Baron de Barante, выѣхалъ изъ здѣшней столицы за границу, 20-го Декабря. (C. P.)

#### Одесса, 10-го Декабря.

8-го Декабря въ Среду, въ городѣ и на Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ заразы. Въ чумный-кварталь поступило изъ сомнительного отдѣленія 5; умерло 2; остается зараженныхъ 13. Въ бригадномъ

— Rządzący Senat słuchali przedłożenia Ministra Sprawiedliwości, Pana Radcę Taynego i Kawalera Dymitra Wasiljewicza Daszkowa, że po nastałym postanowieniu Rządzącego Senatu, o wyjednanie Naywyższego zezwolenia na przyswojenie formy odzienia Assesoram Wiejskim Sądów Sumniennych, wybieranych ze stanu podatkowego, czynił w tej rzeczy przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. JEGO CESARSKA Mość, po nastałym postanowieniu Komitetu, dnia 9-go zeszłego Listopada, pomienione postanowienie Rządzącego Senatu Naywyżey utwierdzić raczył. O tym Naywyższym rozkazie P. Minister Sprawiedliwości udziela Rządzącemu Senatowi. Przy czym słuchali sprawki, z których się okazuje, że Rządzący Senat, wysłuchawszy przedstawienia Orenburskiego Sądu Sumniennego, o naznaczeniu formy odzienia Assesoram Wiejskim Sądów Sumniennych z podatkowego stanu wybieranym, 6-go Września ter. 1837 roku postanowił: uznając formę odzienia ustanowionego przez Naywyżey utwierdzone postanowienie Komitetu PP. Ministrów, wyrażone w Ukazie Rządzącego Senatu 27-go Marca teraźniejszego roku, dla Assesorów wiejskich do Sądów Ziemskich ze stanu podatkowego obieranych, stosowną i dla Assesorów Sądów Sumniennych, z tegoż stanu obieranych, Rządzący Senat mniema: formę tą odzienia rozciągnąć i do tych ostatnich. (Opub. przez Rz. Sen. 30-go Listopada 1837 r.)

— Rządzący Senat słuchali doniesienia P. Ministra Skarbu, że JEGO CESARSKA Mość, po nastałym postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 2-go zeszłego Listopada, Naywyżey rozkazać raczył postanowić na przyszłość prawidło następujące: 1.) Urzędnikowi, obejmującemu sprawowanie obowiązku wakującego, wydawać na przyszłość płacy i całe utrzymanie, do tego obowiązku przywiązane, przed wstąpieniem do jego sprawowania tego, kto do pomienionego obowiązku będzie naznaczony, i razem z tem przestać wydawać utrzymanie przywiązane do własnego jego urzędu. 2.) Od tego wyymużają się ci, sprawujący obowiązek urzędnicy, którzy z własnego ich urzędu pobierają większe utrzymanie, a którym wówczas zostawuje się to ostatnie utrzymanie, nie naznaczając już im wyznaczeń za sprawowany przez nich obowiązek. 3.) Wyjątki, ustanowione w 1 uwadze do 548 artykułu dalszego ciągu Połączenia Ustaw o służbie cywilnej, względnie sprawujących obowiązki nie-wakujące, pozostają w zupełnej swej mocy; ale Urzędnikom, niepobierającym na służbę płacy, kiedy ci z rozporządzenia Zwierzchności obejmują czasowe sprawowanie obowiązków niewakujących, wydawać utrzymanie podług 1-go punktu niniejszego postanowienia. 4.) Dla uchylenia jednakże zwłoki w zdaniu dzieł, sprawującym czasowe obowiązki nie wydawać za nie utrzymania przedzej, jak po 8-miu dniach od czasu przybycia na miejsce nowo naznaczonego do obowiązku Urzędnika, wyłączając zdarzenia, w których wyraźnie opisane są ustawami, na zdanie dzieł a szczególnie majątku skałowego z otrzymaniem płacy, osobne terminy, albo prawidła. 5.) Urzędnikom, nowo naznaczonym do obowiązków, jeżeli przybędą do miejsca na ustanowiony 172-m artykulem pomienionego Połączenia termin, wydawać płace i dalsze utrzymanie, do tych obowiązków przywiązane, na istotnej osnowie 547 artykułu tegoż Połączenia od dnia naznaczenia do obowiązku; od którego-to czasu poprzestać wydawać im utrzymanie za dotychczasowe ich urzędy; jeżeli zaś na ustanowiony termin nie przybędą, tedy uskuteczniać im utrzymanie, przywiązane do nowych miejsc, od dnia objęcia obowiązku. 6.) Wyższe rozchody, które podług tych prawideł pot zebuemi staną się odpowiednio wyznaczonym dla každego miejsca na utrzymanie jego urzędników sumom, odnosić na rachunek ogólnego w Państwie od wyznaczony sumy pozostałości. 7.) Prawideł tych nie rozciągać do tych, którzy są już zaspokojeni płacą i dalszym utrzymaniem podług ustaw dotyczasowych; ale do tych, którzy dla zdarzeń, ostatecznie jeszcze nierozpatrzonych, będą podlegać uzyskaniu nad miarę odebranej utrzymania, podciągali pod skutki tego postanowienia. (Op. p. Rz. Sen. 7 Grudnia 1837 r.) (G. S.)

— Poseł Francuzki przy Dworze tutejszym, Baron Barante, 20-go Grudnia wyjechał z tutejszej stolicy za granicę. (P. P.)

#### Odessa, 10-go Grudnia.

Dnia 8-go Grudnia, we Srode, w mieście i na Mołdawance nie było nowych przypadków morowego powietrza. Do kwartału dżumnego przysłano z oddziału podeyrrzanego 5; umarło 2; pozostały zarażonych 13. W lazarecie bry-

лазаретъ и между нижними чинами Житомирского егерского баталіона благополучно.

9-го Декабря, въ Четвертокъ, открыто богослужение въ неоцѣпленныхъ церквахъ, съ нѣкоторыми предосторожностями. Въ городѣ и на Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ заразы. Въ чумномъ кварталѣ вновь заболѣвшихъ не было; умерло 2; остается зараженныхъ 11. Въ этотъ же день снято на Молдаванкѣ оцѣпленіе съ 55 домовъ, которые были оцѣплены по сосѣству съ зараженными домами.

10-го Декабря, въ Пятницу, открыты магазины и лавки для производства торговли, съ нѣкоторыми предосторожностями. Въ городѣ и на Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ заразы. Въ бригадномъ лазаретѣ и въ баталіонѣ Житомирского полка благополучно. Въ карантинѣ не было ни умершихъ, ни вновь заболѣвшихъ. Выпущены изъ карантинна, по выдержаніи благополучно установленного термина, принадлежавшіе къ зараженнымъ семействамъ: мѣщанки: Прасковья и Авдотья Барановы, Прасковья Бирюкова, Екатерина Ливицкая, дѣти ея Федосья, Прасковья, Арсений и Митрофанъ, казакъ Герасимъ Гриденко и мѣщанскій сынъ Иосифъ Чеканскій; все-го выпущено 10.

— Начальство, заботясь о доставленіи торгующему сословію Одессы возможныхъ выгодъ въ настоящемъ положеніи города, и желая вмѣстѣ съ тѣмъ сохранить нѣкоторые предосторожности противъ зла, хотя остановленія, но еще не совсѣмъ уничтоженнаго, сочло возможнымъ дозволить открытие магазиновъ и лавокъ и производство въ нихъ торговли, съ соблюденіемъ слѣдующихъ предосторожностей:

1) Никто изъ покупателей не долженъ входить въ магазины и лавки.

2) У отворенныхъ дверей магазиновъ и лавокъ должны быть протянуты веревки, или сдѣланы барьера.

3) Покупщикъ не долженъ прикасаться ни къ одной вещи пока совершенно не купить ее; и купленную имъ вещь долженъ брать не изъ рукъ магазинщика, а со стола, на которомъ она будетъ положена.

4) Слѣдующія за купленные товары, золото, серебро и мѣдь кладутся въ чашки съ уксусомъ или съ водою, которыя должны быть во всѣхъ магазинахъ и лавкахъ; ассигнаціи должно класть въ особыя ящики, и хозяинъ магазина, каждый день въ вечеру, будетъ самъ окуривать ихъ.

Хозяева магазиновъ и лавокъ должны для собственной своей пользы, строго смотрѣть за точнымъ исполненіемъ этихъ распоряженій потому, что, если проникнуть къ нимъ зараза (чего Боже сохрани), то всѣ товары и вещи будутъ окурены и очищены по всей строгости карантинныхъ правилъ, а это неминуемо будетъ соединено съ нѣкоторыми для него потерями.

— По распоряженію Начальства, Одесскій Комърческій Судъ открылъ 7-го текущаго Декабря свои засѣданія, съ соблюденіемъ нѣкоторыхъ карантинныхъ предосторожностей. (Од. В.)

### ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

#### А В С Т Р І Я.

Вѣна, 19-го Декабря.

Вчера, какъ обыкновенно каждогодно, въ ознаменованіе Тезоименитства Его Величества Россійскаго Императора НИКОЛАЯ I, здѣшній Посланникъ Татищевъ устроилъ въ свое мѣсто дворцѣ, наименованіемъ Князя Лихтенштейна, великолѣпную иллюминацію. Всѣ Государственные Министры и Президенты судовъ, большая часть высшаго дворянства и Дипломатической Корпузы отправлялись къ нему въ парадѣ для принесенія поздравленій.

— При вчерашней пробной ъздѣ по желѣзной дорогѣ случилось, несчастіе, что два человѣка, стоявшіе на пути попались подъ колесо. Одинъ изъ нихъ особенно жестоко наказанъ за свою неосторожность, ему оторвало обѣ ноги, въ слѣдствіе чего онъ черезъ нѣсколько часовъ скончался. Слышно, что ъзда по желѣзной дорогѣ будетъ открыта на этой недѣлѣ изъ Пратера и навѣрное полагаютъ, что самъ Императоръ торжественно ону откроетъ. (A.P.S.Z.)

#### Франція.

Парижъ, 23-го Декабря.

Англійскій Посланникъ имѣлъ вчера продолжительное совѣщеніе съ Президентомъ Совета Министровъ, послѣ коего, послѣдній тотчасъ отправился къ Королю. Полагаютъ что дѣло касалось Испаніи.

— Коммиссія Палаты Поровъ поручила Г-ну Порталису составленіе адресса въ отвѣтъ на тронную рѣчь.

— Tempz, известный по связямъ съ Министер-

гадnymъ и между военными рангами нижнихъ Житомирскихъ польскими погонами.

9-го Грудня, we czwartek, rozpoczęto nabożeństwo w kościołach nieokordonowanych, z niektórymi ostróżnościami. W mieście i na Moławance nie było nowych przypadków zarazy. W kwartale dżumnym nikt nie zachorował; umarł 2; pozostało zapowietrzonych 11. Tego dnia zdjeto na Moławance okordonowanie 33 domów, które były ociagnete kordonem z przyczyny przyległych domów, powietrzem zarażonych.

10-go Grudnia, w piątek, otworzone zostały magazyny i kramy dla odbywania handlu, z pewnymi ostróżnościami. W mieście i na Moławance nie było nowych przypadków zarazy. W lazarecie brygadnym i w batalionie Żytomierskiego pułku pomyślnie. W kwarantannie nikt nie umarł, ani zachorował. Wypuszczono z kwarantanny, po szczęśliwym odbyciu terminu ustanowionego, należących do rodzin zarażonych: mieszkańców: Paraskę i Endokią Baranowską, Paraskę Biernikową, Katarzynę Liwicką, jey dzieci Teodozę, Paraskę, Arseniusza i Mitrofana, Kozaka Harasima Hrydzieńka i syna mieszkańców Józefa Czekańskiego; w ogole wypuszczono 10-ciu.

— Zwierzchnośc, troszcząc siê o podanie zgromadzeniu handlujacemu miasta Odessy korzyści, ile tego možnośc dozwoli w obecnym stanie miasta, i chcąc przy tem zachować pewne ostróżnośc przeciwko złemu, które, chociaż zostało wstrzymane, nie ze wszystkiem jednak jeszcze istało, poczytała za rzeczą možną, dozwolić otworzenia magazynów i sklepów dla odbywania w nich handlu, z zachowaniem ostróżnośc następujących:

1) Nikt z kupującymi nie powinien wchodzić do magazynów i sklepów.

2) U otwartych drzwi magazynów i sklepów powinny bydż przeciagnięte sznury, albo zrobione bariry.

3) Kupujący nie powinien żadnej dotykać się rzeczy, póki jey zupełnie nie kupi; i kupiona przezeń rzecz powinien brać, nie z rąk magazyniera, ale ze stołu, na którym ta będzie położona.

4) Należące za kupione towary, złoto, srebro i miedź, kładą się do naczyni napełnionych octem lub wodą, które powinny się znajdować we wszystkich magazynach i kramach; assygnyaty trzeba kłaść do osobnych skrzyń, a gospodarz magazynu codziennie wieczorem będzie je sam okurzał.

Właściciele magazynów i kram powinni dla własnego dobra pilnie dozierać, aby te rozporządzenia ścisłe były wykonywane, jeżeli bowiem okaże się w nich morowe powietrze (czego Boże uchowaj), wówczas wszystkie towary i rzeczy będą okurzone i oczyszczone podług całej surowości prawideł kwarantannowych, co niezawodnie połączone będzie z niejaką dla nich stratą.

— Z rozporządzenia Zwierzchnośc, Odesski Sąd Handlowy, dnia 7-go bieżącego Grudnia, rozpoczął swe posiedzenia, z zachowaniem pewnych ostróżnośc kwarantannowych. (G. O.)

### WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

#### A U S T R Y A.

Wiedeń, 19 Grudnia.

Wczora, jak zwyczajnie w każdym roku, tutejszy Poseł Rossyjski, P. Tatiszczew, jako w dniu Imienia Cesarza Rossyjskiego NIKOŁAJA, wyprawił w swoim pałacu, najpierw od Księcia Lichtensteina, wspaniałą iluminację. Wszyscy Ministrowie Cesarscy i Prezydencji sądownictw, wielka część znakomitych obywateli i ciało dyplomatyczne, przyjezdiali do niego w galowych ubiorach dla złożenia powinszoń.

— Pod czas wczorajszey proby przeja dki po drodze zielaznej zdarzylo si  nieszczęscie, ze dwójce ludzi, stojących blisko kolei, dostało się pod koło. Jeden z nich nieostrożność swojeg szczególnie ci zko przypali, gdy zdrogiato mu obie nogi, skutkiem czego po kilku godzinach umarł. Słychać, ze w tym tygodniu otwarta będzie jazda po drodze zielaznej z Prateru i spodziewają się z pewnośc, ze sam Cesarz uroczyście odbędzie to otwarcie. (A.P.S.Z.)

#### F R A N C Y A.

Parizj, dnia 23 Grudnia.

Poseł Angielski miał wczora długą naradę z Prezesem Rady Ministrów, po ukończeniu której, ostatni udał się natychmiast do Króla. Sądza, ze byla rzec o sprawach Hiszpanii.

— P. Portalis przez komisjy Izby Parów naznaczony został do ułożenia adresu, jako odpowiedź na mowę tronową.

— Tempz, znajomy ze związkow z Ministerium

ствомъ журналъ, сообщаетъ изъ Белгійскаго Курьера извѣстіе, что старшій изъ Принцевъ Кобургскихъ вскорѣ обручится съ Принцессою Клементиною, дочерью Людвика Филиппа.

— Разсмотрѣніе отобранныхъ у Г-на Видока актовъ числомъ около 3,000, уже близко къ концу. Назначенные для сего комиссары неоткрыли никакого преступленія кромѣ лихоимства, и говорить на основаніи сего, противу Видока будеть производиться процессъ.

— Менье, который за годъ тому назадъ, прѣобрѣлъ столь жалкую славу покушеніемъ своимъ на жизнь Короля, кажется занимается въ Новомъ Орлеанѣ, куда онъ заточенъ, торговыми оборотами. Недавно письмо оно письмо къ своему дядѣ, о присылкѣ новыхъ товаровъ, въ продажѣ коихъ онъ кажется несомнѣвается.

— Министръ публикуетъ слѣдующую телегр. депешу: „Байонна 21-го Декабря: (Мадридъ 17-го Декабря.) Составился новый Кабинетъ. Графъ Офалиа наименованъ первымъ Статсъ-Секретаремъ и Президентомъ Совета, Генераль Эспартеро Военнымъ Министромъ Финансовъ, Г. Сомеруэлосъ, Президентомъ Палаты Депутатовъ \*) и Г. Кастро Министромъ Юстиціи. Морскій Министръ еще неизвестенъ.“

— Г. Беллеваль принадлежащий къ Министерству Иностр. Дѣль, наименованъ первымъ Секретаремъ Посольства въ С. Петербургѣ и немедленно туда отправится.

— Такъ какъ здѣшніе игорные дома 31 Декабря будутъ закрыты, то они нѣсколько дней формально какъ бы осаждены и должно было поставить боенную силу, чтобы сохранить порядокъ.

— *Sentinelle des Pyrénées* сообщаетъ: „Французское Правительство отъ 14 Декабря всемъ таможеннымъ властямъ на Испанскихъ границахъ дало повелѣніе недозволить никакого пропуска на пункты осажденные Карлистами. Оставлено только свободное сообщеніе чрезъ Ирунъ и Канфранкъ, два пункта осажденные Христиносами. Баронъ де лос Валлосъ за нѣсколько дней съ миссіею Донъ-Карлоса прибылъ во Францію.“

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ сказано: „Тюльерійскій Кабинетъ кажется рѣшился возвратиться въ некоторымъ образомъ къ аристократическимъ обыкновеніямъ реставраціи. Мы должны надѣяться, что отъ Палаты потребуютъ обратнаго принятія закона, по которому тѣ, которые признали себѣ титла или дворянскія названія, освобождаются отъ всякаго штрафа. Недавно узнали мы, что Г. Бressonъ нашъ Посланникъ въ Берлинѣ получилъ Графское достоинство. Теперь также Г. Буркеней, первый Секретарь при посольствѣ въ Лондонѣ сдѣланъ Барономъ и говорить о многихъ другихъ производствъ по дипломатическому корпусу.“

— Въ госпиталѣ Пюи живеть женщина, которой за нѣсколько предъ симъ дней исполнилось 116 лѣтъ и которая еще наслаждается добрымъ здоровьемъ. Она пережила правленіе Людвика XV, Людвика XVI, конституціонного и законодательнаго собранія, Конвента, Директоріи, Консулата, Императора, первую реставрацію, сто дней, Людвика XVIII и Карла X и надѣется еще долю наслаждаться правлениемъ Людвика Филиппа.

— Изъ Сарагоссы отъ 12-го ч. пишуть: „Генераль Кордова и Графъ Торено вчера отсюда отправились въ столицу. Командиръ подвижной колонны на лѣвомъ берегу Эбро отъ 1-го ч. уведомляетъ, что Карлисты намѣрены перейти чрезъ Эбро и что уже три баталіона находятся на лѣвомъ берегу. Генераль Ораа не смотря на то остается спокойно въ Кастеллонѣ и, странно то, что Правительство не возбудить въ немъ дѣятельности. Кажется, что Донъ-Карлосъ опасается болѣе предпримчиваго Цурбано, нежели Эспартеро со всемъ его войскомъ.“

29-го Декабря.

Всѣ здѣшніе журналы, содержать сегодня слѣдующее возваніе Генерала Пажоль: „Генер. Лейтенантъ, Перъ Франції, Командиръ первой военной дивизіи приглашаетъ Офицеровъ разнаго оружія, которые находятся въ отпускѣ въ Парижѣ или Сенскому департаменту, явиться немедленно въ Генеральный Штабъ, улица де Лиль N. 1 отъ 10 до 3 часовъ.“ — *Courrier français* замѣчаетъ при семъ: „Сегодня распространился слухъ о военныхъ движеніяхъ причиненныхъ извѣстіями изъ Люксембурга. Говорить, что четыре Офицера отправлены изъ Воен-

дзіеннікъ, удаля изъ *Kuryera Belgichiego* wiadomość, że starszy zъ Xięźią Koburgskichъ, wkrótce zaślubi Xięźniczkę Klementynę, córkę Ludwika Filippa.

— Rozpatrzenie zabranych u P. Vidocq papierow, w liczbie okolo 3000, jest bliskie konca. Komisarze policyjni, wyznaczeni do tej sprawy, nie odkryli żadnego innego przestępstwa, jak tylko lichwiarsztwo, i mówią, że tylko na zasadzie tego przestępstwa, wytoczony będzie process przeciwko P. Vidocq.

— Meunier, który blisko przed rokiem przez zamach swój na osobę Królewską, został tak nieszczęsnie sławnym, zajmuje się handlowymi spekulacjami w Nowym Orleanie, dokąd został deportowany. Nie dawno pisał list do stryja swojego, prosząc o przysłanie nowych towarów, odbytu których zdaje się bydż pewnym.

— Monitor ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „Bayonna, 21 Grudnia (Madrid 17 Grud.). Utworzony został nowy gabinet. Hrabia Ofalia mianowany został pierwszym Sekretarzem Stanu i Prezydentem Rady, Jeneral Espartero, Ministrem wojny, P. Mon, Ministrem skarbu, P. Someruelos Prezydentem Izby Deputowanych \*) i P. Castro, Ministrem sprawiedliwości. Minister marynarki jeszcze nie wiadomy.“

— P. Belleval, należący do Ministerium spraw zewnętrznych, mianowany został pierwszym Sekretarzem Poselstwa w St. Petersburgu i wkrótce tam się uda.

— Ponieważ tutejsze domy gry, dnia 31 Grudnia mają bydż zamknięte, od dni więc kilku są formalnie jak obleżone, tak, że wyzywać potrzeba siły zbrojnej dla utrzymania porządku.

— W *Sentinelle des Pyrénées* czytamy: „Rząd Francuzki d. 14 wszyskim władcom celnym na granicach hiszpańskich wydał rozkaz, aby nie przepuszczano do punktów osadzonych przez Karolistów. Tylko przez Irún i Canfranc, oba punkty osadzone przez Krystynistów, komunikacja pozostaje otwarta. Baron de los Vallos przed kilkoma dniami z missyą Don Carlosa przybył do Francji.“

— W jednym z tutejszych dzienników czytamy: „Gabinet Tuilleryski zdaje się zamierzył, powracać w nielski sposob do zwyczajów arystokratycznych restauracji. Spodziewamy się, że w przyszłości żądać będą od Izby przywrócenia prawa, które tych, co przybrali sobie tytuły albo szlachetne nazwania, uwolnia od wszelkiej kary. Dowiedzieliśmy się nie dawno, że P. Bresson, Poseł nasz w Berlinie, wyniesiony został na Hrabiego. Teraz także P. Bourgueney, pierwszy Sekretarz legacji francuskiej w Londynie, mianowany został Baronem, a mówią jeszcze o wielu innych podobnych mianowaniach w korpusie dyplomatycznym.“

— W szpitalu w Puy ſyje kobieta, która przed kilkoma dniami skończyła 116 lat wieku i używa jeszcze dość czerstwego zdrowia. Przeżyła ona Rządy Ludwika XV, Ludwika XVI, zgromadzeń konstytucyjnego i prawodawczego, Konwencji, Dyrektoryatu, Konsulatu, Cesarskiego, pierwszej restauracji, studniowy, Ludwika XVIII i Karola X go i spodziewa się dugo jeszcze cieszyć się życiem pod Rządem Ludwika Filipa.

— Donoszą z Saragossy pod d. 12: „Jeneral Cordova i Hrabia Torreno wczora wyjechali ziąd do stolicy. Dowódca ruchomej kolumny na lewym brzegu Ebru, donosi pod dniem 1, że Karliści nanowo powzięli zamiar przejścia za Ebru, i że już trzy bataliony znajdują się na lewym brzegu. Jeneral Oraa stoi spokoju w Castellan, i to jest uderzającym, że Rząd nie wyprowadza go z tej nieczynności. Zdaje się, że Don Carlos, wieczej leka się odważnego Zurbano, aniżeli Espartery, ze wszystkimi jego siłami.“

(A.P.S.Z.)

29-go Grudnia.

Wszystkie dzienniki tutejsze zawierają dzisiaj następujące wezwanie Jenerala Pajol: „Jeneral - Porucznik, Par Francji, Dowódca pierwszej dywizji wojskowej, wzywa oficerów wszelkiej broni, którzy są na urlopie w Paryżu, albo w departamencie Sekwany, aby się niezwłocznie stawili w Sztabie Generalnym, na ulicy de Lille N. 1, od godziny 10 do 3.“ — *Courrier Français* czyni nad tem nastepującą uwagę: „Rozbiegła się dzisiaj pogłoska o poruszeniach wojska, do których powodem były wiadomości z Luxemburga. Słychać, że czterej oficerowie z Ministerium

\*) Увѣdomленіе это безъ сомнѣнія ошибочно. Г. Сомеруэлосъ былъ уже Президентомъ Палаты Депутатовъ; вѣrojatno онъ назначенъ Министромъ Внутр. Дѣль.

\*) Wiadomość ta zapewna jest mylna. P. Someruelos byl juž Prezydentem Izby Deputowanych; zapewne mianowany został Ministrem spraw wewnętrznych.

наго Министерства въ Бельгію. Навѣрное утверждаютъ, что войска въ Эльзасъ, именно кавалерія, стоящая гарнизономъ въ Вейссенбургѣ и Гагенау, получили повелѣніе, присоединиться къ дивизіи, коей главное мѣсто Мецъ. Генераль-Лейтенантъ *Ашарб* получилъ приказъ отправляться къ своей дивизіи. Всѣ эти извѣстія носились на биржѣ. Бельгійскіе журналы не рѣшаются ни подтверждать ихъ въ оправдательномъ; но публикованное Генераломъ *Пажоль* воззваніе заставляетъ однако думать, что они не вовсе неосновательны. Но если подтверждается эти слухи, то еще далекой шагъ отъ сихъ приготовленій до войны, до которой есть никому дѣла. По необъяснимому страху, который обнаружилъ Министерство по причинѣ 142 голосовъ Г-ча *Омегон-Барро*, должно думать, что какоенибудь предстоящее происшествіе представилось Кабинету какъ милость Всевышнаго, и что угрозы войны почтуть спасительными средствомъ. Еще не забыли о томъ, что въ минуту, когда Министерство *Перьера* подало въ отставку, падение Короля *Вильгельма* въ Бельгіи, доставило ему благовидный предлогъ, оставаться при правлѣніи. Министерство *Моле* безсомнѣнно надѣется, что союзъ лѣвой стороны съ лѣвымъ центромъ, будетъ разстроенъ предъ наступленіемъ войны. Это понятно; но обстоятельства очень разнообразны, и одинъ и тотъ же случай рѣдко повторяется."

Правительство публикуетъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 25-го ч.: „19-го ч. *Донъ-Карлосъ* производилъ ученье съ 12 батал. и 200 лошадей, должностными участвовать въ экспедиціи въ Кастилію. *Кабрера* 20 ч. подошелъ подъ самую Сарагоссу, и 22-го ч. отступилъ не встрѣтивъ никакого нападенія. *Эспарtero* 16 ч. приготовлялся идти на Витторію, чтобы выступить противу экспедиціи, которая кажется хотеть идти чрезъ Инкартаціонесъ. *Зурбано* и *Бригадиръ Аспиро* прошлаго дня взяли каждый по 100 плѣнныхъ.

На сегодняшней биржѣ, слухи о движеніяхъ войскъ на Бельгійскихъ границахъ, произвели большое волненіе. 3-проц. ренты тотчасъ по открытіи биржи понизились на 78. 45. Между тѣмъ спекулянты полагали, что слухи эти только распространены съ тѣмъ, чтобы подействовать на назначение адрессъ-коммісії въ бюрѣ Палаты Депутатовъ, и курсы опять возвысились на 78. 65. Ноные слухи, которые кажется приобрѣли некоторое вѣроатіе, опять понизили курсы на 78. 50. Называли уже полки, изъ коихъ состоять будуть наблюдательное войско. Слышно, что Герцогъ *Орлеанскій*, завтра отправится въ Мецъ а Гг. *Сультъ* и *Тьеръ* будто едваются начальниками Кабинета. (A.P.S.Z.)

#### А н г л і я.

Лондонъ, 22-go Декабря.

Завтра Королева лично отсрочитъ Парламентъ. Сегодня предложеніе въ Верхней Палатѣ и принять было касательно Королевскаго Дома, а въ Нижней Палатѣ, по проходѣ чрезъ отдѣленіе въ третій разъ, прочитано было на счетъ увеличенія содержанія Герцогини *Кентской*, который вовсе почти не встрѣтилъ оппозиціи. Хотя прежде было опредѣлено, чтобы Парламентъ отсроченъ былъ съ завтрашняго числа по 1 Февраля, однако по поводу послѣднихъ, неочень благопріятныхъ извѣстій изъ Канады, Лордъ *Мельбурнъ* пригласилъ Верхній Парламентъ а Лордъ *Россъ* Нижній, чтобы собрались 16 Января, на что согласились.

При концѣ засѣданія въ Пятницу въ Нижней Палатѣ предложеніе Г. *Юже* чтобы суммы 385,000 ф. с. для двора Королевы уменьшить въ 50,000 ф. с. опровергнуто 199 противъ 19 голосовъ и другое предложеніе Г. *Гавеса* о назначеніи 10,000 ф. для секретной службы, 173 противъ 41 голоса опровергнуто.

Графиня *Монтеръ* по кончинѣ своего отца, покойнаго Короля получила 50,000 ф. с. и въ слѣдствіе того мужъ ее построилъ великолѣпный домъ въ Брайтонѣ.

Полученные здѣсь донесенія изъ Монреала въ Канадѣ, сообщаютъ неблагопріятныя извѣстія. Безшокойные люди вступивши въ сраженіе съ правительственнымъ войскомъ, одержали за собою мѣсто битвы, притомъ нанесли потерю раненымъ и убитыми болѣе 400 чел. Сраженіе это происходило за 30 англійскихъ миль отъ Монреала близъ Ст. Дени и Ст. Шарль. Мятежники, которые потерю свою полагаютъ только на 96 чел. командовали два Французскихъ Офицера изъ прежней Наполеоновской службы. Въ Монреалѣ говорили, что мятежники заняли не сколько крѣпостей.

Контр-Адмиралъ *Ross* на 52 пушечномъ кораблѣ *Президентъ* отплылъ въ тихое море, где

Woyny, wysłani zostali do Belgii. UtrzymujÄ z pewnoÅciÄ, Åe woyska w Alzacy, mianowicie Kawalery, stojÄce na załogach w Weissenburgu i Hagenau, otrzymaÅy rozkaz przyłączyc się do dywizji, której głównym stanowiskiem jest Metz. Generał Porucznik Achard, otrzymał rozkaz udać się do swojej dywizji. Wszystkie te pogłoski krzyły na giełdzie. Dzienniki Belgickie nie są zdecydowanie potwierdzają te wieści lub im zaprzeczyć; lecz ogłoszone przez Generała Pajola wezwanie każe mniemać, Åe one nie są całkiem bezasadnymi. Chociażby jednak potwierdziły się te pogłoski, daleki jeszcze krok od tych przygotowań do wojny, o których nikt nie myśli. Podług niepojętego przestrachu, które okazało Ministerium z przyjętym 142 głosów P. Odillon Barrot, potrzeba rozumieć, Åe gabinetowi zdzieli się jakkolwiek pośredni wypadek, jako źleko OpatrzoÅci, i Åe zagrożenie wojny będzie się uważało za średnik ratunku. Przypominamy, Åe w chwili, kiedy Ministerium Perrier podało się do uwolnienia, upadek Króla Wilhelma w Belgii, posłużył dlań zaszczytnym pozorem, do utrzymania się przy sterze. Ministerium Molé spodziewa się bezwątpienia, Åe koalicja lewej strony z lewym centrum, rozwiązana będzie przed mogącą nastąpić wojną. Nadzieja taka daje się pojmuwać; lecz okoliczności są bardzo różne i rzeczywiście rzadko dwarazy przypisują całkiem jednostajną postać."

— Rząd og³osił dzisiaj nastepujÄc depesze telegraficzną pod d. 25: „D. 19 Don Carlos odbywał cwiczenie 12 batalionów i 200 jazdy, które mają mieć udział w wyprawie do Kastylii. Cabrera d. 20 zbliżył się pod samą Saragossę i d. 22 cofnął się, niebędzÄ napadniętym. Espartero dnia 16 gotował się işe na Wittorię, aleby stawić czoło wyprawie, która chce, jak się zdaje, wtargnąć przez Incartaciones. Zurbano i brygadier Aspíros, poprzedzającego dnia wzięli każdy po 100 jeńców.”

— Na dzisiejszej giełdzie pogłoski o poruszeniach wojsk na granicach Belgickich sprawiły wielkie wzruszenie. 3 proc. renty weszły po otwarciu giełdy spadły na 78. 45. Spekulanci rozumieli temczasem, Åe pogłoski te rozeszerzone zostały dla tego tylko, aby wywrazić działanie na mianowanie komisji adresu w biurze Izby Deputowanych i kursa nowu podniosły się na 78. 65. Leż nowe pogłoski, z których wiele zdawało się zastępować na wiarę, znów zniżyły kursa na 78. 50. Wyminiano już półki, z których miały składać wojsko obserwacyjne. Słychać, Åe Księże Orleaniski wyjedzie jutro do Metz, a PP. Soult i Thiers stiągnąć mają na czele gabinetu. (A.P.S.Z.)

#### А н г л і я.

Londyn, dnia 22-go Grudnia.

Jutro odroczy Królowa osobiście Parlament. Dnia dzisiejszego przeszedł w Izbie Wyższej i został przyjęty bil, względem listy cywilnej, a w Izbie Niższej bil o powiększenie uposażenia Księży Kent, który zaledwie prawie niedozał opozycji i zaraz po przejęciu przez wydział, został trzeci raz odczytany. — Lubo postanowiono dawniej, aby Parlament od dnia jutrzego do 1 Lutego był odroczony, z powodu jednak ostatnich nienajlepszych wiadomości z Kanady, wewnątrz Lord Mélbourne Izby Wyższą, a Lord John Russell Izby Niższą, aby się dnia 16 Stycznia zgromadziły; na co przyzwolono.

— Ku końcowi piątkowego posiedzenia Izby Niższej, w wydziale o liście cywilnej, wniosek P. Hume, aby sumę 385,000 fun. na utrzymanie dworu Królowej, zmniejszyć o 50,000 fun., odrzucony był większość 199 przeciwko 19, a wniosek P. Hawes względem przyzwolenia 10,000 fun. na służbę tajną, także odrzucony większością 173 przeciwko 41 głosom.

— Hrabina Münster, przez żonę Nayśniejszego Ojca swego, zmarłego Króla, stała się bogatszą o 50,000 fun. i małżonek jej skutkiem tego kupił wspaniały dom w Brighton.

— Otrzymane tu wiadomości z Montréal w Kanadzie, zawierają niepomyślne doniesienia. Burzyciele stoczywszy bitwę z wojskiem Rządowym, otrzymali plac bitwy, zadali oraz stratę w ranionych i zabitych, przeszło 400 ludzi wynoszącą. Ta bitwa miała miejsce o 30 mil ang. od Montréal przy St. Denis i St. Charles. Powstańcami, którzy tylko na 90 ludzi stratę swoje podjęli, przywodziło dwóch oficerów francuskich z dawnej służby napoleońskiej. Mówiono w Montréal, Åe powstańcy zajęli kilka twierdz i miejsc warownych.

— Kontr Admirał Ross, popłynął na okręcie *President*, mającym 52 armat, na morze Spokojne, gdzie

примѣтъ команду надъ стоящею тамъ Англійскою эскадрою.

— Извѣстный Г. Чоргиль по ходатайству Г-на Понсомбі получилъ отъ Акіф-Паши дозволеніе на свободный вывозъ нѣкотораго количества деревянного масла; эту привилегію онъ продалъ одному Греку за 4,000 ф. стер. (24,000 р. сер.)

23-го Декабря.

Радикальный журн. *True Sun* прекратился, потому, что не могъ окупиться.

— Новѣйшія извѣстія изъ Канады произвели въ здѣшней публикѣ тоже впечатлѣніе какъ нѣкогда объявленіе независимости нынѣшнихъ Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ \*). Тѣ только, которые до сихъ поръ всегда выступали къ защите нарушенныхъ правъ въ Канадѣ, имѣютъ столько дерзости, что радуются настоящему. Всѣ другіе, несмотря на партію къ которой принадлежать, жалѣятъ о происшествіяхъ случившихся въ сей провинціи, съ точностью пользуются на силу и храбрость Англичанъ противъ лишенной всякой помощи колоніи. Министерскіе журналы не представляютъ опасности значительной, даже утверждаютъ, что слѣдствіе предпринятыхъ мѣръ должно быть несомнительно.

— O'Connellъ въ одномъ публичномъ засѣданіи объявилъ, что не въ соединеніи съ Англійскими радикалами но въ постоянномъ удержаніи Министерства Виговъ, видѣтъ спасіе Ирландіи. По сему, предлагалъ онъ, изъ Ирландіи отправить депутатовъ съ прошеніемъ, чтобы Королева благоволила нынѣшнимъ Министровъ оставить при должностяхъ. (A.P.S.Z.)

#### Германія.

*Ганноверъ*, 23-го Декабря.

Сегодня выданный номеръ собранія законовъ содержитъ четыре Королевскихъ патента отъ 19 ч. с. м., частію касательно договоровъ съ Пруссіею и другими Государствами таможенного союза для взаимныхъ оборотовъ, и частію относительно договора съ Княжествомъ Шаумбургъ-Липпе по причинѣ вступленія сего Княжества, за исключениемъ Бломберга въ таможенный союзъ Ганновера, Ольденбурга и Брауншвайга.

— Нѣсколько дней уже, за дурную погоду и особенно отъ сильныхъ дождей въ срединѣ недѣли, отправленіе почты по многимъ дорогамъ прекращено или по крайней мѣрѣ сдѣлалось очень затруднительное. Разлитіе воды во многихъ мѣстахъ причинило большой вредъ. Между Дипенау и Бомте сорваны два моста. Въ области Гамельнъ, говорятъ, потонулъ въ каналѣ съ лошадьми и кучеромъ. (A.P.S.Z.)

*Франкфуртъ на М.*, 24-го Декабря.

Графъ Людвікъ да Сильва, отправленный Д. Карлосомъ въ Германію, проѣзжалъ здѣсь недавно. Утверждаютъ, что онъ имѣть порученіе кончить брачные договоры Донъ-Карлоса съ Принцессою Беніскою и обручиться съ нею, на мѣсто Принца. Полагаютъ, что по совершеніи сего обрада, Принцесса тотчасъ отправится въ Испанію и Гр. Сильва будетъ заниматься дѣлами Донъ-Карлоса въ Германіи.

— Изъ Парижа уведомляютъ, что Герцогъ Немурскій немедленно по выздоровленіи посыпать сестру свою Герцогиню Виртембергскую въ Кобургѣ. (G.C.)

#### Италия.

*Римъ*, 12-го Декабря.

Въ *Diario di Roma* сегодня пишутъ, что Его Святѣшество Папа въ прошлое Воскресенье 10-го числа с. м. въ Консistorii собравшихся Кардиналовъ, имѣль рѣчь касательно перемѣщенія изъ Кельна въ Минденъ Архіепископа, Барона Клементія Августа Дроста Вишерингскаго. Содержаніе сей рѣчи въ *Diario* не помѣщено.

— Въ Аконі 5-го ч. с. м. скончался Кардиналь Нембрини-Пирони-Гоццага, на 69 году жизни.

*Парма*, 13-го Декабря.

Для принесенія поздравленій Ея Велич. Герцогинѣ со днемъ ея рожденія, здѣсь находились вчера Герцогъ Модены съ фамиліею, Губернаторъ Ломбардіи, Генераль Графъ Гартіг и Фельдмаршаль Гр. Радецкій вмѣстѣ съ многими другими Австрійскими Генералами.

*Неаполь*, 7-го Декабря.

Отъ людей, которые по своему мѣсту должны быть свѣдущи, я узналъ, что холера снова появилась въ нашемъ городѣ и что со 2 до 5 Декабря было уже 14 припадковъ; только появленіе болѣзни хотѣть скрывать. Если то правда, то этого скрывать

обѣmie dowództwo eskadry Angielskiey, tamże na stanowisku będącey.

— Znany Pan Churchill, otrzymał za wstawieniem się Lorda Ponsonby, pozwolenie od Akif-Baszy, wolnego wywozu pewnej ilości oliwy; który to przywilej odprzedał on pewnemu Grekowi za sumę 4,000 funt. szt. (160,000 zl. p.)

Dnia 25.

Dziennik Radikalista *True Sun*, zaprzestał wychodzić nie będąc w stanie utrzymania się.

— Naynowsze doniesienia z Kanady sprawiły na publiczności tutejszych takie wrażenie, jak niesłyszenie ogłoszenia niezawisłości terytorialnych Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej (\*). Ci tylko, którzy aż dotąd występowali zawsze w obronie naruszenych praw w Kanadzie, mają tylko śmiałości, że radują się z tego, co nastąpiło. Wszyscy inni, bez względu na stronictwo, do którego należą, ubolewając nad wypadkami zaszczemi w tej prowincji, ufają z pewnością w sile i dzielności potęgi Angielskiej przeciwko gołoconej ze wszelkimi pomocami osady. Dzienniki misterialne nie wystawiają niebezpieczeństw za wielkie; z wyniosłością nawet zapewniają, że skutek przedsięwziętych środków musi być niechybny.

— O'Connell oświadczył na jednym zgromadzeniu publicznym, że nie w połączeniu się z radikalami Angielkami, ale w statecznym utrzymaniu Ministru wigów, upatruje onzabawienie Irlandii. Z tego powodu wnosi, aby wysłano z Irlandii deputacyjce z prośbą, aby Królowa terytorialnych Ministrów na urzędowaniu utrzymać racyka. (G.C.)

#### Німеччина.

*Hannover*, 25 Grudnia.

Wydany dzisiaj numer zbioru praw zawiera cztery patenty Królewskie pod d. 19 t. m., czescią względem układów z Prusami i innymi krajami Związku Celnego co do wzajemnych stosunków handlowych, a czescią względem umowy z Księstwem Schaumburg-Lippe, co do przystąpienia tego Księstwa z wyjątkiem Amtu Blomberg do związku paborowego Hannoweru, Oldenburga i Bruniswiku.

— Od dni kilku dla złej pogody, a szczególnie skutkiem ulewnego deszczu w połowie tygodnia, bieg poczt w wielu kierunkach został przerwany albo bardzo utrudniony. Wylały z brzegów rzeki, i na wielu już miejscowościach nie mało szredzity szkody. Między Dieppenau i Bohmte, zerwało dwa mosty. W okolicach Hammeli potonął pojazd z końskimi i woźnicą. (A.P.S.Z.)

*Frankfurt na M.*, 24 Grudnia.

Hrabia Ludwik da Silva, wysłany przez Don Carlosa do Niemiec, przejechał tedy niedawno. Zapewniam, iż ma zlecenie ukończyć układy o małżeństwo Don Carlosa z Księżną Beiry i wziąć z nią ślub w zastępstwie tego Księcia przez prokuratora. Sądzą, że po dopaleniu tego obrzędu, Księżna uda się zaraz do Hiszpanii, a Hr. Silva zajmie się utatwieniem interesów Don Carlosa w Niemczech.

— Z Paryża piszą, że Księże Némours niedługo po wyzdrowieniu, odwiedzi siostrę swojej Księżnę Wirtembergską w Coburgu. (G.C.)

#### Въсновъ.

*Rzym*, 12-го Grudnia.

Podług *Diario di Roma* z dnia dzisiejszego, jego Świątobliwość, przeszły niedzieli d. 10 t. m. na Konsystorzu zgromadzonych Kardynałów, miał przemówienie, względem uczynionego przeniesienia z Kolonii do Minden, Arcy-Biskupa Barona Klemensa Augusta Droste von Vischering. Treść tego przemówienia *Diario* nieudziela.

— W Ankonie d. 5 t. m. umarł Kardynał Nembri-Pironi-Gonzaga, w 69 roku życia.

*Parma*, 13 Grudnia.

Dla powinsnowania wczoraj Jey Księcę Mości dnia urodzin, znaydowali się tu: Księże Modeny z fumią, Gubernator Lombardy, Generał Hrabia Hartig i Feldmarszałek Hrabia Radecki z wielu innymi Jene-rafami Austryackimi.

*Neapol*, 7-go Grudnia.

Od osób, które ze swojego stanowiska dobrze mogą hydz uwiodomionemi, dowiadujemy się wlaśnie, że cholera na nowo wybuchnęła w mieście naszym, i że od 2 do 5 Grudnia pokazało się juž 14 przypadków choroby. Jednak powrót zarazy utrzymywać chcę w tajemni-

\*) Kanada, angielskie владѣніе въ Америкѣ, граничишъ въ восток-съверу съ заливомъ Св. Лаврентія и рѣкою Св. Іоанна, къ съверу съ Лабрадоромъ, къ съверо-западу и югу съ Американскими Штатами.

долго нельзя, потому, что при неблагоприятной и чрезвычайной погоде въ это время года, болѣнь скоро усиливается и будетъ снова тысячами похищать свои жертвы, тѣмъ болѣе, что скоро на святкахъ Неаполитанцы, въ другое время умѣренные и воздержные, отадутъ себя невоздержнымъ застольнымъ друзьямъ и саму грозною смертю не будутъдержаны отъ нарушения правилъ умѣренности пресыщеніемъ обыкновенною праздничною пищею. (A.P.S.Z.)

## Испания.

Мадридъ, 9-го Декабря.

Испанскій Консуларный агентъ въ Генуѣ, уведомляетъ оттуда отъ 10 Ноября, что Его Велич. Король Сардинскій, въ уваженіе представлений тамошнаго купеческаго сословія, опять дозволилъ впускъ и свободную торговлю Испанскихъ кораблей въ Сардинскихъ портахъ. Вѣро въ знакъ признательности содержитъ *Castellano* отъ третьаго дня статью подъ заглавіемъ: *Дипломатическая воспоминанія*, въ которой утверждается, что островъ Сардинія принадлежитъ Испанской Коронѣ, потому, что прямая линія Герцоговъ Савойскихъ, къ которой присоединилась она *Филиппъ V*, погасла. Великому предводителю Италіанскихъ патріотовъ *Массини*, сказаноально, и Графу *Біанко* предоставленъ вооруженный корабль и снабженъ подкрепленіемъ, чтобы сдѣлывать въ Сардинію и потомъ сдѣлывать островъ свободнымъ для общей торговли, ограничиваясь нѣкоторымъ покровительствомъ и проч. Это можетъ быть знакъ для разныхъ иностраннѣй эмиссаріевъ, снабженныхъ паспортами и рекомендательными письмами Г-на *Кампузано*, которые прибыли въ Испанію, но задержаны по повелѣнію Правительства до сихъ поръ въ Валладолидѣ. Опасаюсь, что намъ предстоитъ здѣсь новая буря; подъ наружнымъ спокойствіемъ тлится искра; тайны общества, дѣятельнѣйшия, нежели когда либо, получили изъ Парижа новое поощрѣніе и революціонные журналы наполнены смѣлѣйшими угрозами противу умѣренныхъ и убийц *Ириарте*.

— Выходящій въ Барселонѣ жур. *Vapor* уведомляетъ отъ 8 Декабря, что Карлистскій корпусъ подъ командою *Кабрера* перешелъ чрезъ Эбро и разошелся по области, такъ какъ ему недостаетъ жизненныхъ припасовъ. По другому извѣстію Карлистскій Командиръ *Ллангостеро* при Мора перешелъ чрезъ Эбро, но отрядомъ войскъ Королевы отвергнутъ съ потерю. (A.P.S.Z.)

## Турция.

Константинополь, 30-го Ноября.

Нѣсколько дней носятся здѣсь извѣстія о чрезвычайномъ положеніи Персіи. Кажется, что въ сей странѣ приготовляется большое движение, которое Шаху трудно было бы устроить. Полагаютъ, что онъ въ такомъ случаѣ будетъ извѣнѣ искать помощи и, где возможно, получить. Однако это не такъ легко, какъ многократно представляли, ибо частію положеніе края дѣлаетъ труднымъ вступленіе изъ заграницы въ Персію, частію нужно наблюдать такъ много политическихъ отношеній, что вооруженное посредничество было бы весьма неприличнымъ. (A.P.S.Z.)

## Разныя извѣстія.

Изъ Палермы уведомляютъ: Къ извѣстнымъ уже по отличнымъ способностямъ въ вычислѣніи, четыремъ Италіанскимъ мальчикамъ, по имени *Цуккаро*, *Пулези*, *Лендолина* и *Манджамель*, должно присоединить еще пятаго, по имени *Камилло ла Роза* рожденаго въ Катаніи, который варавъ съ другими, непостижимо ловкостію при разрешеніи труднѣйшихъ и запутанныхъ арифметическихъ задачъ, обращаетъ на себя общее вниманіе. Примѣчательно, что въ одно и тоже время въ столицѣ небольшой области, появилось пять такихъ явлений.

— Уведомляютъ изъ Мюнхена: Молодой Баварской крестьянинъ, слѣпорожденный, Карль *Мюллеръ*, изобрѣлъ музыкальный инструментъ, представляющій соединеніе арфы съ гитарою и на которомъ играется посредствомъ клавіатуры и семи педалей. Звуки сего инструмента, который имѣетъ пространства болѣе семи октавъ, полны, звучны и гармонисты. Молодой *Мюллеръ*, отличный музыкантъ, игралъ на арфо гитарѣ въ присутствіи Короля и Королевской Фамиліи. Король въ самыхъ лестныхъ выраженіяхъ отозвался о его гениальномъ изобрѣтеніи и подарилъ ему бриліантовый перстень. Утверждаютъ, что *Мюллеръ*, прежде, нежели будетъ давать публичные концерты, будетъ выдерживать операцию Г-на *Вальтера*, самого огличнаго окулиста въ нашемъ городѣ, который надѣгся возстановить ему зрѣніе. (J. de St. P.)

cy; jeſli pominione pogloski sа prawdziwe, zatem ostatnia nie moze sie dugo ukrywac, gdyz przy zlej i zmiennej pogodzie w tey porze roku, choroba predko sie powiekszy i na nowo tysiącami sprzątac będzie swe ofiary, tem więczej, że ze zblizającym się świętem Bożego Narodzenia, w innym czasie umiarkowany i wstrzemięźliwy Neapolitańczyk, oddaje się obiarstwu i nawet sama zagrażająca śmierć wstrzymać go niemoże od używania zwyczajnych świątecznych pokarmów.

## Hiszpania.

Madryt, dnia 9 Grudnia.

Hiszpański ajent konsularny w Genui donosi stamtąd pod d. 10 Listopada, że Król Sardyński, rozważyszy przedstawienie tamecznego stanu handlowego, znowu dozwolił wstęp i wolnego handlu okrętom Hiszpańskim w portach Sardyńskich. Zapewna, jako znak wdzięczności, zawiera *Castellano* pod dniem zawołanym artykuł z napisem: „*Uwagi dyplomatyczne*” w którym utrzymuje, że wyspa Sardynia należy do Korony Hiszpańskiej, gdyż prosta linia Xiąże Sabaudzkich, którym ją odstąpił Filip V, wygasła. „Daj wielkiemu dowódcy patriotów Włoskich, *Mazzini i Hrabiemu Bianco*”, powiedziano dalej „okręt uzbrojony, i są oni wspierani, aby płyngli do Sardynii, po których zdobyciu, wyspa ma być otwarta dla powszechnego handlu i tylko będzie miała protektorat” i t. d. Może to być hasłem dla różnych awanturników granicznych, którzy, opatrzeni pasportami i zalecającymi listami P. *Comprzano*, przybyli do Hiszpanii, jednak na rozkaz Rządu dotąd są zatrzymani w Valdalid. Zagraża nam tu nowa burza, pod popiółami pozornej spokoju tleje iskra; towarzystwa layne czyniące się, anieżeli kiedykolwiek, otrzymały one z Paryża nowy popęd, a dzienniki rewolucyjne pełne są nayzchwalnych zagrożeń przeciwko umiarkowanym i przeciwko zabójcom *Iriartego* i t. d.

— Wychodzący w Barcellonie dziennik *Vapor*, pod d. 8 Grudnia donosi, że korpus Karolistowski pod dowództwem *Cabrery* przeszedł Ebr, i rozciągnął się po kraju, gdyż mu braknie żywności. Podług innej wiadomości, dowódcą Karolistowski *Llangostero*, pod Mora przeprowadził się przez Ebr, lecz przez oddział wojsk Królowej ze stratą cofniony został. (A.P.S.Z.)

## Turecka.

Konstantynopol, d. 30 Listopada.

Od niejakiego czasu krążą tu wiadomości bardzo niepomyślne względem Persyi. Zdaje się, że w kraju tym gotuje się wielkie wzruszenie, które Szach z trudnościami mógłby uspokoić. Rozumieją, że w tym przypadku szukać będzie pomocy zagranicznej, iż ta zasadna, będzie okazana. Jednak nie takto jest łatwem, jak rozumiano: gdyż z jednej strony położenie geograficzne czyni trudnym wejście zza granicy do Persyi, częścią, że trzeba mieć na bacznosci tak wiele widoków politycznych, że zbrojna interwencja byłaby wiecznej niepodobną. (A.P.S.Z.)

## ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Donoszą z Palermy: Do znajomych juž przez odznaczającą się zdolność w rachunkach czterech chłopców Włoskich, jakimi są: *Zuccaro*, *Puglisi*, *Londolina* i *Mangiamele*, przydać jeszcze można piątego, imieniem *Camillo la Rosa*, urodzonego w Catanię, który również z innymi, przez swą niepojętą biegłość, z jaką rozwiązuje najtrudniejsze i nayażawilsze przykłady arytmetyczne, zwraca na siebie powszechnie podziwienie. Godnym jest uwagi, że w jednymże czasie w tak małym kraju okazało się pięć podobnych zjawisk.

— Donoszą z Monachium: „Młody wieśniak Bawarski, ślepy od urodzenia, imieniem Karol Müller, wynalazł instrument, który przedstawia połączenie arfy z gitarą i na którym gra się za pomocą klawiatury i siedmiu pedałów. Dźwięki tego instrumentu, który ma wielkości wiecznej siedmiu oktaf, są pełne, wdzięcznobrzmiące i harmonijne. Młody Müller, który jest wybornym muzykiem, dał się słyszeć na arfo-gitarze, w obecności Króla i rodzinny Królewskie. J. Kr. Mosc w wyrażeniu naypochlebniestych winszował mu, jego dowieipnego wynalazku i ułtarwał pierścieniem brylantowym. Zapewniają, że Müllerowi przed dniem koncertów publicznych, P. *Walther*, sławny okulista naszego miasta, będzie robił operację i ma nadzieję przywrócenia mu wzroku. (J.d.S.P.)